

Børne Blad

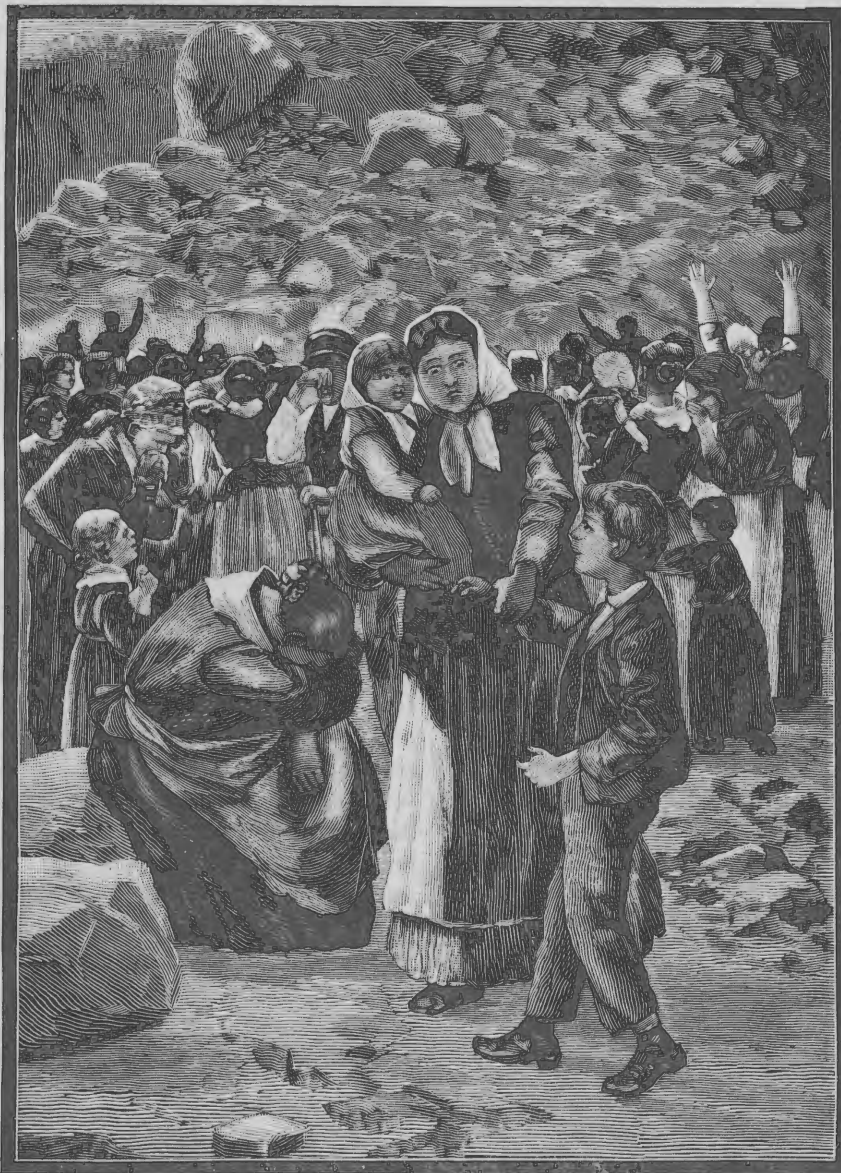

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

No. 50.

13de december 1891.

17de aarg.

Ved ulyktesfiedet.

Børneblad

abkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forskud. I passer til en adresse paa over 5 ekspir. leveres det for 40 cents, og over 25 ekspir. for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar ekspeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. E. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Bibelhistoriske spørgsmaal.

(Over det nye testament.)

Svar paa disse spørgsmaal vil børnene finde ved at læse sin bibelhistorie (Bogt). Om stebernes beliggenhed, se kortet bag i bogen. Det tal, som staar foran spørgsmaalene, svarer til det stykke i bibelhistorien, hvorover der katekiseres.

80 b.

Hvad gjorde den kananæiske kvinde, efterat Jesus havde svaret disciplene, som vi hørte forrige gang? Opfyldte ikke Jesus nu hendes bøn? Hvad sagde han til hende? Hvem kalder han her børnene? Hvorfor kalder han jøderne „børn“? Svar: Fordi Gud i sin naade havde udvalgt dem til sit folk, hvis fader og herre han selv vilde være, havde givet dem sit ord og sluttet pagten med dem. (Se Rom. 9, 4.). Hvad betegnes i skriften med udtrykket „hund“, naar det bruges om mennesker? Svar: Dermed betegnes saadanne, som er urene og foragtede, og som ikke har del i Guds velsignelse. (Se Joh. Ab. 22, 15.)

Hvem betegner da Kristus her med dette udtryk? Svar: Hedningerne. Hvorfor kalder han hedningerne „hunde“? (Læs Ef. 2, 11. 12.) Hvad menes med „brødet“, som Jesus her taler om? Svar: Dermed forståes Guds ord og alle andre baade aandelige og legemlige velgjerninger, som Gud giver os. Hvad bliver altsaa meningen af de ord, hvormed frelseren svarede den kananæiske kvinde?

Hvad kvinden nu op med sin bøn om hjælp? Hvad gjorde hun? Hvormed sammenlignede hun sig altsaa selv? Og naar hun sammenlignede sig med en liben hund, hvad indrømmede hun da lige overfor Jesus? Mentte hun dermed, at det ikke længere kunde nytte for hende at bede? Men havde ikke Jesus sagt det til hende? Gjentag hans sidste svar til kvinden. Hvorledes benyttede hun sig nu af dette svar? Svar: Hun forlangte den ret, som de smaa hunde har. Hvilken ret, siger hun, har disse? Hvilken ret vilde altsaa hun have? Sit hun den? Hvad sagde Jesus nu til hende? Hvilket vidnesbyrd giver han hende i disse ord? Og hvilket løfte giver han hende? Blev dette løfte opfyldt? Hvad staar derom i vor fortælling?

Hvorfor, tror du, ventede Jesus saa længe, før end han opfyldte den kananæiske kvindes bøn? Handler ikke Gud ogsaa ofte med os paa samme maade,

som Jesus her handlede med den kananæiske kvinde? (Læs slutningen af den 8dje part i forklaringen). Hvorfor gjør Herren dette? Ved hvilke midler var det, den kananæiske kvinde vandt seir i sin kamp med Jesus? Hvilke midler maa altsaa vi bruge, naar Gud venter med sin bønshørelse? Kjender du nogen, hvorum der i det gamle testament fortelles, at han kjæmpede med Gud? (Se bibelhistorien nr. 17). Brugte han det samme middel, som kvinden i vor fortælling? Hvad nytte havde disse to af sin kamp med Gud? Vil Gud ogsaa give os samme velsignelse? Hvad kan vi altsaa lære af det stykke, vi nu har gennemgaaet?

Levende begravne.*)

(Med billede.)

aar man fra den lille vakkert beliggende by Schandau vandrer opover langs Elbens høire bred, kommer man snart til en trang kløft, som til venstre skjærer sig ind i klippevæggen. Her ligger store stenbrud. I et af disse havde man i fem aar holdt paa at undergrave en høi klippevæg. Ved dens fod havde arbejderne bygget sig en hytte af sten og klippeblokke.

Den 25de januar havde 24 arbejdere samlet sig til frokost i denne hytte og sad rundt om ildstedet derinde; de glædede sig ved sin fritid og pratete muntert sammen. Da hørtes pludselig fra klippevæggen et forfærdeligt drøn, som gik dem gennem marv og ben. De sprang forstrækkede op fra sine pladse og vilde flygte, saa hurtigt de kunde. Men da hørtes et nyt drøn, som var endnu voldsommere end det første. Jorden skjælver under deres fødder, klippen rykker i sine grundbolde, og tilskids styrter en vældig klippemasse ned og knuser med sin umaadelige tyngde alt, som kommer i veien for den, hurtigere end man kan beskrive det.

Blot et øieblik bragede, larmede og ryfede alt omkring arbejderne. Derpaa blev

*) Efter su. „Barn. Tidn.“

alt stille — stille som i graven. De var alle levende begravne.

De 24 mænd var i første øieblik aldeles bedøvede ved, hvad der var hændt. Men tilsidst begyndte de at raabe hverandre ved navn for at faa vide, hvor mange af dem endnu var ilibe. Jo, de var der allesammen; de levede alle. Nu opløstes deres skræk i ord og taarer. De haardsøre, sterke mænd græd. I den mørke, dybe klippegrav hørtes blot hulket. De havde jo næsten alle hustru og børn derhjemme, og de frygtede for aldrig mere at faa se dem igjen. Til sidst siger den ældste af dem, den 68aarige *Vinke*:

„Lad os sætte vor lid til Gud! Han kan hjælpe os. Hvem ved! Kanste det alligevel ikke er saa ilde, som vi tror. Stenbruddets eier, hr. Richter, lever og er udenfor, og vi kan bære sikre paa, at han ikke vil lade os i stikken. Men nu maa vi fremfor alt se efter, om vi ikke ogsaa selv kan medvirke til vor redning. Kanste klippemassen som er faldt over os, ikke er saa stor endda.“

I stenhytten stod en træbænk; af den hug de en del slifer, og et øieblik efter opløstes hytten og de blege ansigter af lyset fra en livlig ild. De ser sig omkring, men de er indekængte til alle sider som af en mur. En vældig klippeblok spærrer udgangen for dem. Det er en forfærdelig skjæbne, som venter dem. Et eneste krus med vand staar derinde, og af mad har de i høiden ti skaalpund brød og lidt flesk. Døden synes dem sikker, hvis ikke Gud hjælper dem. Dødens stilhed hersker derinde. Ikke en lyd udenfra formaar at trænge sig ind til dem. De er fuldstændig begravede.

De 24 arbejdere ved, hvad der forestaar dem. De overlader mæden og vandkruset til gamle *Vinke*. Han skal forvare det allesammen og uddele det sparsomt; thi det er meget muligt, at de kan komme til at sulte, tørste og fryse længe nede i dette stræffelige fængsel. Den kolde gravluft, som hersker i hulen, gennemisner dem og bringer blodet

til at stivne i deres aarer. Den smule halm, som findes, samler de sammen i en haug. Der kan de trække, forfrosne mennesker lægge sig ned og varme sig en stund; der kan de ogsaa dø, hvis ikke Gud har besluttet det anderledes.

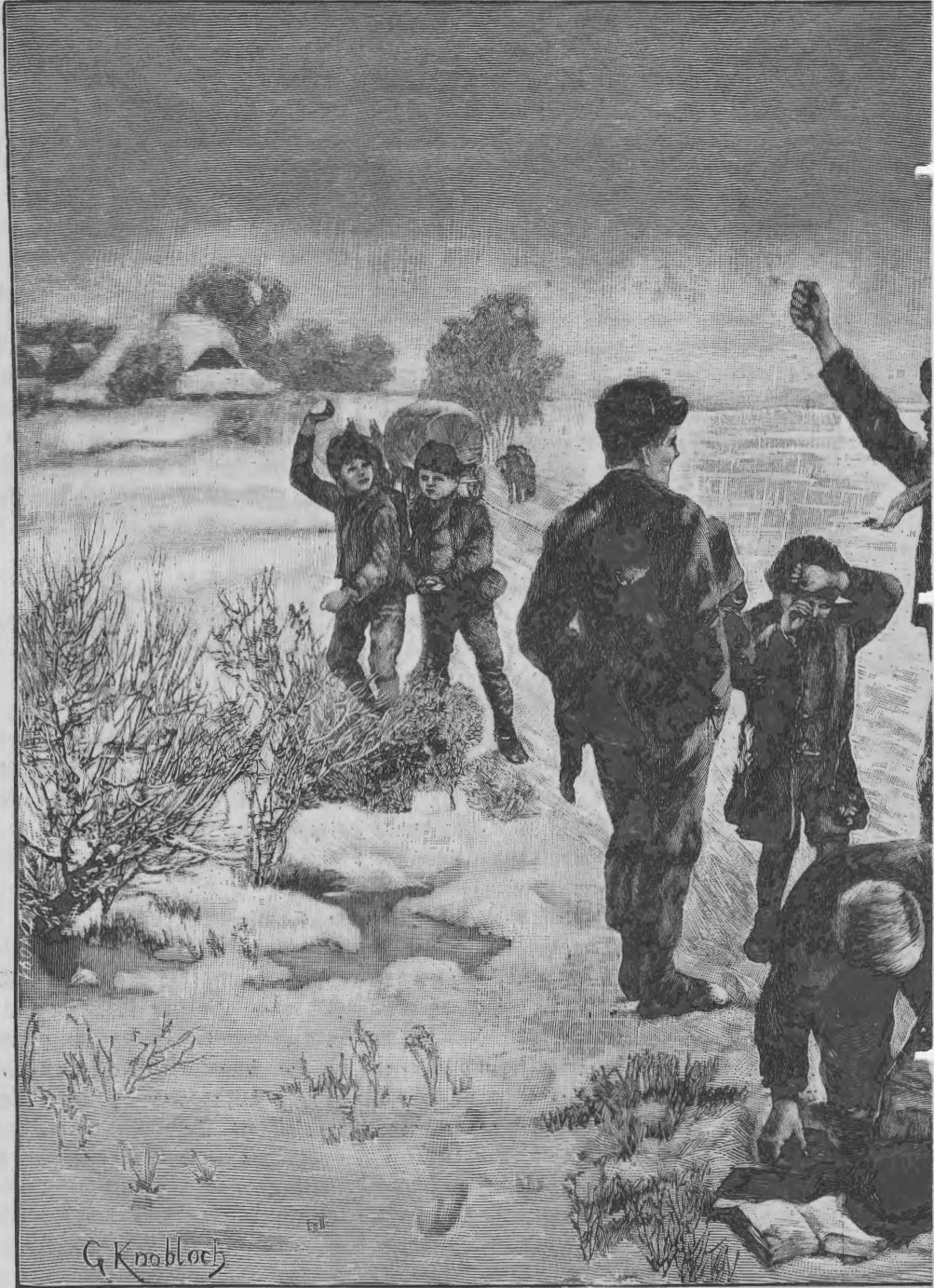
Langsomt gaar timerne hen; det er saa stille, saa stille i den uhyggelige hule. Fra tid til anden høres en eller anden at hulke i mørket eller at bede med dæmpet røst sit fadervor.

Blot den gamle, gudfrygtige *Vinke* holder modet oppe. Snart fremstiger han et bibelord for sine forstræmte kamerater og snart en vakker salme. Det giver dem atter mod og tillid, saa at de kan opløfte sine øine til ham, fra hvem alene hjælpen kan komme, den levende Gud, som har skabt himmel og jord.

* * *

Den Iarm, som den nedstyrtende klippe havde frembragt, var bleven hørt vidt og bredt i omegnen. Fra alle kanter strømmede folk til for at se og høre, klage og redde. Allerede ved middagstider var over hundrede kjække bjergmænd og andre arbejdere komne sammen til ulykkesstedet. Den forfærdelige klippemasse, som indesluttede de ulykkelige, og den fare, som truede under forsøget paa at redde, der ved at sten og klippestykker fremdeles rasede ned, skulde just ikke bidrage til at indgive stort haab. Et iskoldt regn strømmede ned fra himmelen. Elben, som alle redningsfolkene havde maattet ober, var fuld af drivis. Veiene var glatte og isede, og for hvert skridt var man udsat for at falde. Rundt omkring hørtes klager fra de forulykkedes flegninge, som gjenneblødte og forfrosne havde samlet sig paa stedet. Alt dette gjorde, at folk blev temmelig modløse, og aftenen faldt paa, førend man for alvor tog fat paa redningsarbeidet.

Og alligevel var tiden ikke gaaet ubenyttet hen. Med det mest beundringsværdige mod havde stenbruddets eier, den raske

G. Knobloch

Richter, sammen med fem andre mænd klatret op paa klippen, for derfra at udlatte en plan til det forestaaende redningsarbeide. Med ængstelig spænding fulgte den forsamlede menneskemasse de uforfærdede mænd, som snart dukkede frem blandt de nedrullende stene, og snart igjen forsvandt bag uhyre klippeblokke. Bludselig saa man dem stanse ovenfor bjergpasset og en af dem forbinde. Her havde der nemlig vist sig en aabning, som syntes at føre dybt ned mod de indespærrede. Den var knapt saa bred, at et menneske kunde trænge ned gennem den; alligevel krøb en ung mand, søn af den gamle Linke, derved. Han forsvandt tilsidst for sine kameraters speidende blikke. I hele tre kvarter blev de staaende og se efter ham; men just, som de begyndte at frygte for, at han var omkommen, viste han sig atter i aabningen og fortalte med glad tillidsfuldhed, hvorledes han havde funbet, at aabningen gik dybt ned i den retning, hvor arbeiderne maatte være. Mændene klatrede nu tilbage igjen, og man lagde planer om, hvorledes man skulde gaa frem ved redningsforsøget.

Man kom overens om at forsøge fra to forskjellige kanter at trænge ind til de indespærrede. En del arbeidere skulde forsøge nedefra at sprænge sig gennem den nedstyrtede klippemasse, medens en anden afdeling skulde forsøge at trænge videre frem gennem den ovenfor nævnte sprække eller aabning. Den unge Linke paastod, at der ad denne vei ikke kunde være mere end 20 fod, som man behøvede at bryde sig igjennem. Til dette arbeide meldte sig frivillig en flare modige unge mænd.

Imidlertid var mørket faldt paa. Regnet faldt endnu ned i strømme, og nye nedstyrtende masser af sten og grus gjorde det livsfarligt at nærme sig det sted, hvor arbeidet skulde begynde.

(Sluttes.)

Jagt efter elefanter i Afrika.

J Abhysinien i Afrika jages elefanten paa en megen eiendommelig maade. De folk, der giver sig af med denne jagt, bor altid i skobene og lever af de dræbte elefanter's kjød. De er overordentlig hurtige og smidige, saa vel til hest som til fods, hvilke egenstaber erhverves ved øvelse, da de er uundværlige for dem. Naar jagten skal gaa for sig, sætter to af jægerne sig aldeles nøgne op paa en hest, forat klædningsstykkerne ikke skal hindre deres bevægelser. Den ene af jægerne sidder paa hestens ryg med en kort stok i den ene haand og tømme i den anden, og bag ved ham sidder hans kamerat med en skarp sabel. Saa snart de opdager en græssende elefant, rider de saa nær som mulig forbi den, og naar den flygter, krysser de omkring den i alle retninger, medens den forreste jæger paa hesten tillige overdænger den med skjældsord for at faa den til at angribe. Elefanten søger nu at gribe den paatrængende med sin snabel, og medens den dreier sig fra den ene side til den anden for at følge den udmerket afrettede hests raske spring, forsømmer den at flygte bort, hvilket alene kunde redder den. Den er allerede nu fortabt; thi blendet af sit raseri har den ikke merket, at jægeren med sabelen er sprungen af hesten. Han lister sig sagte frem bag ved elefanten, og medens dennes hele opmærksomhed er rettet paa den foran dens øine omkringsværende hest, hugger han med sin skarpe sabel senerne over paa hælen af elefantens bagben. Denne synker nu lammet og værgeløs til jorden. Hvis der er andre elefanter i sigte, rider jægerne kort efter et nyt bytte, da de ved, at den saarede elefant ikke kan komme et skridt fra stedet. Omfider kommer de tilbage og gjennemborer den med tasterpind eller lanser, indtil den bløder sig ihjel. Derpaa skjærer de dens kjød i lange strimler, som de hænger op til tørring paa grenene for at bruge det til næring i regntiden.

Et og andet.

Derom nogen taler ilde om dig, saa lad dit liv være saadant, at ingen vil tro ham.

Naar du gaar tilfængs om aftenen saa tænk ober, hvad du har gjort om dagen, og bed Gud om naade.

Dr. D. spurgte en dag sin lille datter, hvorledes det kunde være, at alle holdt saa meget af hende. „Det ved jeg ikke“, svarede den lille, „men maaste det er, fordi jeg holder saa meget af alle.“

Den aller vigtigste opdagelse. Dr. Simpson en berømt skotsk læge, havde opfundet saa mange forskjellige lægemidler og maader at helbrede paa, at han blev en stor velsignelse for mange syge. Hans største opdagelse var efter alles mening kloroformens bedøvende virkning paa de syge, der skulde opereres. Hans ry steg fra aar til aar, indtil hans død 1870. Da han laa paa sit sidste leie, spurgte nogle af hans venner ham, hvilken af hans opdagelser han ansaa for at være den aller vigtigste og betydningsfuldeste. Doktor Simpson svarede straks: „Det, at jeg opdagede, at jeg var en synder, og at der var frelse for mig i troen paa Jesus Kristus.“

Hvorledes skal det trøste os, at Gud er almægtig? Da Luther i aaret 1527 reiste omkring paa en kirkevisitats og derved tillige søgte underretning om folkets kristendoms-kundskab, traf han en dag en fattig bonde og bad ham at oplæse den kristelige trosbekjendelse. Da denne havde læst begyndelsen af den første artikkel: „Jeg tror paa Gud fader den almægtige“, spurgte Luther ham, hvad ordet „almægtig“ betyder. „Det ved jeg ikke“, svarede bonden helt enfoldig. „Ja, min kjære ven“, sagde Luther, „jeg og alle lærde ved i virkeligheden heller ikke, hvad Guds kraft og almagt er. Men tro du blot enfoldig, at Gud er din kjære trofaste og albise fader, som baade kan, vil og

forstaar at hjælpe dig, din hustru og dine børn i allehaande nød, saa tror du ret om Guds almagt og er da visselig vel bevaret.“

En kold vintermorgen var et par smaa-børn sendte et erende i byen af deres mor; børnene, en pige og hendes lille bror, var fattig og tyndt paaklædte; pigen havde et sjal bundet om sig. Da gutten klagede ober, at han frøs, trak søsteren ham tæt ind til sig og sagde: „Kom ind under sjalet, lille bro'r.“ „Det er jo alt for lidet til os to“, sagde han. „Na“, sagde søsteren, „saa trækker jeg lidt i det, saa strækker det sig nok.“ Og se, den kjærlige søster trykker broderen op til sig og trækker sjalet sammen om dem begge. Den lille pige har vist en del at lære dig og mig, kjære læser, bare vi kunde lære at strække lidt i vore bekvemmeligheder, saa vilde de kunne naa ogsaa til dem, vi følges med her paa veien gjennem verden, jeg mener, at de vilde naa til en eller anden af Jesu „mindste brødre“.

Bibelen. En fattig irlænder blev engang advaret af en katolsk prest mod at læse i Guds ord. Men denne forsvarede sig med, at han elskede sin bibel, fordi den var et lys paa hans vei. „Bibelen er kun for presterne“, sagde katoliken, „og ikke for lægfolk som dig.“ — „Ja, men jeg har læst, at der staar i den: Du skal læse den for dine børn“, og 3 katolske prester har jo ingen børn.“ — „Det kan nok ikke nytte noget“, svarede presten, „en bonde, som du, forstaar sig ikke paa bibelen.“ — „Ja, det kan godt være, at der er meget, som jeg ikke forstaar, men det vil aldrig kunne skade mig, og det, jeg forstaar, kan kun gjøre mig godt.“ — „Meget sandt“, sagde presten, „derfor bør du ogsaa gaa ind i vor kirke, den vil give dig melken' af Guds ord.“ — „Og hvor tager kirken det fra, naar det ikke er fra bibelen. Nei, saa vil jeg hellere melke koen selv.“ — Presten taug og lod irlænderen i fred. M. W. I l e r.

Skovmerket og linden.

Hde i haven stod alt saa yndigt grønt. Den varme foraarluft havde opvarmet jorden, og blomster og planter stak hovedet ovenfor og sagde: „goddag.“

Herne ved det store lysthus begyndte knopperne at svulme, de blev livligere og begyndte at brede sig. En af lindetræets grene var saa bugnende fuld af knopper, den strakte sig op mod solen og badede sig i dens stråler; den saa saa glad ud og tænkte, at nu maatte vist alle være glade. Da vistede den sig og smilede ned til et lidet skovmerke, som stod saa forkrønt med taarer i øiet ved foden af lysthuset.

„Hvorfor er du saa bedrøvet?“ sagde den glade lindeknop, „maa vi ikke alle fryde os ved det deilige foraarsvær?“

„Nei,“ sagde skovmerket, „jeg staaer saa ene her blandt fremmede. I høst stod jeg saa glad ude blandt mine venner og slegtinge i skoven paa skrænten, da kom der to barnehænder og rev mig bort fra hjemmet. Jeg har i vinter bøiet meget af kulde og frost, men jeg puttede mig langt ned under jorden og holdt øinene rigtig stive for ikke at dø, — der er saa kolbt og mørkt derne. Der blæser det, og ingen blade dækker min lyse klædning.“

„Men hvorfor tog da det flemme barn dig fra hjemmet, og hvad skal du her?“ spurgte lindeknoppen.

„Det ved jeg ikke,“ svarede skovmerket, „jeg hører ikke mere de kjendte fuglestemmer. Skovens muntre smaafolk summer mig ei mere om ørene, det løb som musk, og hvis nu atter barnets sterke arme kommer mig nær, saa kan jeg ikke overleve det,“ og det sukede saa dybt, saa linden blev ganske bevæget.

„Vær nu ikke saa bedrøvet,“ sagde linden, „jeg har nu i mange aar staaet her og i flere aar frydet mig over den lille piges kjærlige sind; jeg tror ikke, at hun vil gjøre dig fortræd. Der kommer hun,“ fortsatte linden, „hun kommer fulgt af sin moder.“

Skovmerket blev angst og puttede sig helt ned til jorden og sukede øinene.

Men den lille pige gik ganske sagte hen til skovmerket, stod lidt stille og udbrød saa jublende: „Moder, se, mit skovmerke er kom-

met tillive igjen, se, hvor smukt det ser ud! Og se, moder, baade her og der begynder andre af skovens blomster at spire. Se den lille anemon, nu kommer den frem. Hvor dog min lille have skal blive deilig i aar.“

Da forsvandt skovmerkets angst, det hævede hovedet og opdagede saa mange af sine smaa søskende og veninder, der kom op af jordens skjød; det hilste til alle sider og udbrød:

„Ja, her er deiligt i Guds solskin, naar mennesket forstaar at lindre sorgen. Jeg troede, jeg ganske ene var flyttet fra hjemmet, men nu ser jeg, at skovens andre planter er hos mig. Ja, nu ser jeg ogsaa det lille lyse bøgetræ titte frem, og nu forstaar jeg, at den lille pige vil være min bedste veninde og lade en liden skov fremvokse her omkring mig, forat jeg skal finde livet behageligt, og jeg vil gjengjelde hendes venlighed. Jeg vil tusenfald brede mig ud, og min duft skal lokke alle skovens fugle herud, og de skal synge saa glade i træets top.“

„Ja, gjør det,“ sagde lindetræet, „saa vil jeg ogsaa brede mine blade og beskytte dig for den kolde vind; og vi vil med forenede kræfter i venkskab og kjærlighed gjøre, hvad vi formaar for at gjøre hjemmet behageligt og lykkeligt for vor lille veninde.“

„Ja, det vil vi,“ svarede skovmerket. I det samme stoi støren, svalen og spurven over deres hoveder og istemte den samme sang: „Kvivit, kvivit, vi vil gjøre hjemmet lykkeligt for vor lille veninde!“

A.

Gaade.

Jeg har fire ben, men ikke til at gaa;
Jeg bruger dem ei til andet end at staa;
Men derfor saa mangen, der længe har gaa't,
Har sluppet at staa og hvile har faa't.

Opløsning paa geogr. gaade i nr. 48.

Aalborg	—	Randers.	1.	Angers.
			2.	Algier.
			3.	Lahore.
			4.	Bagdad.
			5.	Dregon.
			6.	Ragusa.
			7.	Ceiser.